

Debreceni Ítéltábla
Gf.III.30.275/2022/5.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Rácsai Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Rácsai Lajos ügyvéd) által képviselt Felperes (cím) felperesnek – a Dr. Bencző Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Bencző Ákos ügyvéd) által képviselt Alperes1 (cégjegyzékszám, cím) I. r. és Alperes2 (cím) II. r. alperesek ellen tagsági jogviszony megszűnésével kapcsolatos perében a Debreceni Törvényszék 2022. október 4. napján kelt 1.G.40.096/2020/152. számú ítélete ellen az alperesek 154. sorszámú fellebbezése és a felperes 3. sorszámú csatlakozó fellebbezése alapján, az alulírott napon – tanácsülésen – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az I. r. alperes – és amennyiben az I. r. alperes elleni végrehajtás nem vezet eredményre, vele egyetemlegesen a II. r. alperes – által a felperesnek fizetendő marasztalás tőkeösszegét 6 773 606 (Hatmillió-hétszázhetvenháromezer-hatszázhat) Ft-ra felemeli, amelyből 4 189 000 (Négymillió-száznyolcvankilencezer) Ft után 2019. november 26. napján, 2 584 606 (Kétmillió-ötszáznyolcvannégyezer-hatszázhat) Ft után 2021. április 15. napján határozza meg a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját.

A felperes által az alpereseknek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 6 811 (Hatezer-nyolcszáztizenny) Ft-ra leszállítja.

A felperes által felhívásra fizetendő kereseti illeték összegét 357 318 (Háromszázötvenhétezer-háromszáztizennyolc) Ft-ra leszállítja, az alperesek által megfizetendő kereseti illeték összegét 329 832 (Háromszázhuszonkilencezer-nyolcszázharminckét) Ft-ra felemeli.

A felperes által felhívásra fizetendő állam által előlegezett költség összegét 374 984 (Háromszázhetvennégyezer-kilencszáznyolcvannégy) Ft-ra, az alperesek által felhívásra fizetendő állam által előlegezett költség összegét 453 251 (Négyszázötvenháromezer-kétszázötvenegy) Ft-ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Egyetemlegesen kötelezi az alpereseket, hogy fizessenek meg az államnak az ítélet közlésétől számított 60 (Hatvan) napon belül 174 797 (Százhetvennégyezer-hétszázkilencvenhét) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Tájékoztatja az alpereseket, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Egyetemlegesen kötelezi az alpereseket, hogy 15 (Tizenöt) napon belül fizessenek meg a felperesnek 325 171 (Háromszázhuszonötezer-százhetvenegy) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

[1] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével kötelezte I. r. alperest, amennyiben pedig az I. r. alperes elleni végrehajtás nem vezet eredményre, vele egyetemlegesen a II. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 4 817 067 Ft tőkét és ezen összegből 2 232 461 Ft után 2019. november 26-ától, 2 584 606 Ft után pedig 2021. április 15-étől a kifizetés napjáig járó évi 0,9%-os mértékű késedelmi kamatot, valamint 2022. október hónaptól kezdődően minden hónap 10.-éig esedékesen havi 71 032 Ft-ot.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg I. r. és II. r. alperesek mint egyetemleges jogosultak részére 42 836 Ft perköltséget, továbbá az államnak az állami adóhatóság külön felhívására 384 804 Ft illetéket.

Kötelezte az I. r. alperest, amennyiben az I. r. alperes elleni végrehajtás nem vezet eredményre, vele egyetemlegesen a II. r. alperest, hogy fizessenek meg az államnak az állami adóhatóság külön felhívására 302 346 Ft illetéket.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 317 531 Ft állam által előlegezett költséget.

Kötelezte az I. r. alperest, amennyiben az I. r. alperes elleni végrehajtás nem vezet eredményre, vele egyetemlegesen a II. r. alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 249 489 Ft állam által előlegezett költséget.

[2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint: a felperes 2001. december 14-től 2019. február 28-ig kültagja volt az I. r. alperesi gazdasági társaságnak, melynek beltágja 2015. december 17-től a testvére, a II. r. alperes. A felperes és a II. r. alperes vagyoni hozzájárulásának mértéke az I. r. alperesi gazdasági társaságban egyenlő.

A felperes tagsági viszonyának megszűnésekor az I. r. alperes vagyonának forgalmi értéke 6 978 000 Ft volt, amelynek a felperes vagyoni hozzájárulásával arányos része 3 489 000 Ft.

A felperes 2018. február 1-én 700 000 Ft tagi kölcsönt nyújtott az I. r. alperesnek 2018. december 31-ei lejáratával. A kölcsönszerződésről egyszerű okirat készült, melyet I. r. alperes részéről a II. r. alperes írt alá.

A felperes és a II. r. alperes egymás közt egyenlő arányú tulajdonát képezi a Város ... kerület, belterület ... helyrajzi számú, természetben cím szám alatti lakóház, udvar megjelölésű 741 m² területű ingatlan, melyen egy 79 m² alapterületű lakóház, egy 108,53 m² területű nagyműhely, egy 32,61 m² területű kisműhely, egy 59,58 m², egy 19,52 m², valamint egy 64,1 m² területű fedett parkoló található. Az I. r. alperes a megalakulásától kezdve használja az előbb felsorolt felépítmények közül a műhelyeket, a tárolókat és a fedett parkolót.

Az I. r. alperes által használt ingatlanrész felperes tulajdoni hányadára jutó használati díja 2019. október 8-tól, a keresetlevél beadásától október 31-ig terjedő időre 45 723 Ft, 2019. november és december hónapra havi 64 428 Ft, 2020. januártól 2020. decemberig havi 67 650 Ft, 2021. januártól 2021. december 31-ig havi 71 032 Ft. A 2019. október 8-tól 2022. szeptember 30-ig a lejárt használati díj összege 2 584 606 Ft.

2017-től 2019. február 28-ig – a következő kivétellel – a felperes kezelte az I. r. alperes pénzkészletét. A II. r. alperes 2019. január 21-én megszüntette felperes rendelkezési jogát az I. r. alperes bankszámláját illetően. 2019. február 4-én 300 000 Ft pénztári készpénzkifizetés történt az I. r. alperes bankszámlájáról II. r. alperesnek, illetve a II. r. alperes 2019. február 5-én 180 000 Ft-ot, 2019. február 11-én 100 000 Ft-ot és 2019. február 23-án 30 000 Ft-ot, összesen 610 000 Ft-ot vett fel ATM-ből.

Az I. r. alperesnek a felperes tagsági jogviszonyának megszűnésekor, 2019. február 28-án 2 217 428 Ft készpénzzel kellett volna rendelkeznie, melyből leszámítva a II. r. alperes által felvett 610 000 Ft-ot, a felperesnek az I. r. alperes részére 1 607 428 Ft-ot kellett volna átadni.

A felperes a tagsági jogviszonya megszűnését követően még munkaviszonyban állt az I. r. alperessel, és átvette az I. r. alperes 2019. március 14. és 2019. április 2. között kiállított számláin szereplő 360 127 Ft-ot, melynek az I. r. alperes érdekében történő felhasználásával nem számolt el.

[3] A felperes a – 2019. október 7-én benyújtott – keresetében kérte az I. r. alperes, illetve – az I. r. alperes vagyona által nem fedezett rész vonatkozásában az I. r. alperessel egyetemlegesen – a II. r. alperes kötelezését 7 902 500 Ft és ezen összegnek 2019. május 29-étől a kifizetés napjáig járó évi 0,9%-os mértékű kamata megfizetésére a tagsági jogviszonya megszűnésével összefüggésben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:154. §-a és 3:150. § (1) és (2) bekezdései alapján; 700 000 Ft és 2019. január 1-étől a kifizetés napjáig járó évi 0,9%-os mértékű késedelmi kamata megfizetésére tagi kölcsön visszafizetése jogcímén a Ptk. 6:383. §-a alapján, kiegészített keresete szerint pedig másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás címén a Ptk. 6:579. és 580. §-a alapján; 2019. március 1-től kezdődően, minden hónap 10. napjáig előre esedékesen, elsődlegesen bérleti díj jogcímén a Ptk. 6:331. §-a és 6:340. § (2) bekezdése alapján, másodlagosan használati díj jogcímén a Ptk. 5:30., 5:74. és 5:75. §-a, kiegészített keresete szerint pedig harmadlagosan jogalap nélküli gazdagodás címén a Ptk. 6:579. és 6:580. §-ai alapján egy márka¹, egy márka² és egy márka³ gyártmányú tűzőgép, egy darab hosszú és egy darab rövid hidraulikus raklapemelő, valamint egy darab lemez (nyomóforma) levilágító, illetve előhívó gépek vonatkozásában havi 50 000 Ft, a természetben cím szám alatti ingatlan I. r. alperes által használt felülepítményei vonatkozásában havi 100 000 Ft megfizetésére, melyből a 2019. március 1. és szeptember 30. közötti időszakban lejárt 1 050 000 Ft követelést, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 172. § (2) bekezdése alapján a jövőben esedékessé váló havi 150 000 Ft követelést érvényesített.

Előadta, hogy a tagsági jogviszonyát az I. r. alperesi gazdasági társaságban 2019. február 28-án azonnali hatályú felmondással megszüntette, erről az I. r. alperest és a Debreceni Törvényszék Cégbíróságát írásban értesítette. A cégbíróság a Cg.09-06-001783/56. számú végzésével megállapította a tagsági jogviszonyának 2019. február 28. napjával történt megszűnését. A tagsági jogviszony megszűnésére tekintettel jelezte az alperesek felé az elszámolási igényét, de az egyeztetések nem vezettek eredményre.

[4] A tagsági jogviszony megszűnésével összefüggő igényét – jogfenntartással – a 2018. december 31-ei 15 805 000 Ft mérlegfőösszeg ½-ed részében, 7 902 500 Ft-ban jelölte meg.

A tagi kölcsön követelését a 2018. február 1-jén megkötött kölcsönszerződésre alapozta. Előadta, hogy a társaság könyvelése igazolja, hogy a kölcsön összegét a szerződésben foglaltaknak megfelelően az I. r. alperes rendelkezésére bocsátotta, azonban a visszafizetési kötelezettségének nem tett eleget.

[5] Az elsődlegesen bérleti, másodlagosan használati díj, harmadlagosan jogalap nélküli gazdagodás megfizetése iránti kereseti kérelmeit egyrészt arra alapozta, hogy szüleik halálával öröklés útján egymás közt egyenlő arányban szerezték meg II. r. alperessel a cím szám alatti ingatlant, az ott található műhelyként funkcionáló 144 m² területű melléképülettel, melyben az I. r. alperes a szülőkkel kötött bérleti szerződés alapján végzi a tevékenységét. A műhelyt kizárólag az I. r. alperes használja. Másrészt arra alapozta, hogy az alperesi társaság a megjelölt gépeket használja, amelyek a felperes és a II. r. alperes közös tulajdonában vannak. Az ingatlan, illetve a gépek vonatkozásában előadta, hogy a bérleti jogviszony létrejöttkor a bérbeadók a szüleik voltak, kivéve a lemez levilágító és előhívó gépeket, melyeket édesapjuk halálát követően, 2016-ban vettek a II. r. alperessel, a többi vagyontárgy tekintetében szüleik halálával öröklés folytán jogutódként a szüleik, mint bérbeadók helyébe léptek. Előadta, hogy mindaddig, amíg az I. r. tagja volt, nem kívánta az igényét érvényesíteni, 2019. március 1. napjától azonban igényt tart az ingatlan vonatkozásában havi 100 000 Ft, a gépek vonatkozásában havi 50 000 Ft bérleti vagy használati díjra.

[6] Az alperesek az ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Elismerték, hogy a felperes tagsági jogviszonya az I. r. alperesi társaságban 2019. február 28. napjával megszűnt, és egyetértettek azzal, hogy a Ptk. 3:150. § (2) bekezdése alapján a tagsági jogviszony megszűnését követő három hónapon belül a volt taggal a társasági részesedés vonatkozásában el kell számolni. Állították azonban, hogy a felperes a keresetét nem a társaság tényleges vagyoni helyzete alapján terjesztette elő, továbbá a társaság egyes vagyoni elemeivel – a beszámítást tartalmazó iratban foglaltak szerint – nem számolt el a tagsági jogviszony megszűnését követően. A felperes a tagsági jogviszonya megszűnését követően a társasággal fennálló munkaviszonya keretében még kezelte a társaság pénzeszközeit, készpénzfizetési számlákat állított ki, és átvette a számlák ellenértékét. A 2019. február 28-ai pénzkészlettel és a később még kiállított számlák ellenértékével azonban felszólítás ellenére nem számolt el. Jelezték, hogy elkészítették a 2019. február 28-ai közbenső mérleget. Tévesnek tartották azt, hogy a felperes a tagi részesedését a mérlegfőösszeg alapulvételével határozta meg, szerintük a cégértékelést végző igazságügyi szakértők jellemzően két módszert alkalmaznak. Az egyik a DCF módszer, melyből kiszámítható a cég saját tőkéjének jelenértéke, abból pedig a felperesi részesedés értéke, vizsgálni kell azonban azt is, hogy kell-e olyan tényezőt figyelembe venni, ami a számított értéket csökkenti. Ilyen lehet a korlátozott értékesíthetőség, amit tőzsdén nem jegyzett részvények, üzletrészek értékelésénél vesznek figyelembe és annak mértéke 15 – 20% között szóródik. A másik módszer az eszköz alapú értékelés, melynél a forgóeszköz és a kötelezettség különbsége alapján állapítják meg a tag részesedésének értékét, ami a jelen esetben 11 205 000 Ft – 7 925 000 Ft figyelembevételével felperes 50%-os vagyoni hozzájárulása esetében 1 640 000 Ft. Megjegyezték, hogy az utóbbi értékelési módszer csak akkor jöhet számításba, ha a társaság a tevékenységét befejezi, eszközeit értékesíti, tartozásait kiegyenlíti.

[7] Arra hivatkoztak, hogy a 2018. február 1-jén kelt szerződés nem teljes bizonyító erejű magánokirat, az a felperes kézírásával készült, amelyet az I. r. alperes cégszerűen nem írt alá,

illetve tanúk sem szerepelnek rajta, ezért nem igazolja a tagi kölcsön nyújtását. Előadták, hogy a társaság könyveiben nem áll rendelkezésre sem bevételi pénztárbizonylat, sem banki befizetési bizonylat a tagi kölcsönről, illetve taggyűlési jóváhagyás sem történt a tagi kölcsön nyújtásáról. A főkönyvi katon pedig az alapítókkal szembeni kötelezettség összegét mutatja, nem pedig a tényleges befizetést.

A bérleti/használati díjjal kapcsolatos, illetve jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában vitatták azt a felperesi állítást, hogy a szülők és az I. r. alperes között bérleti szerződés jött létre. Az I. r. alperest a szülők alapították és halálukig szívességi használatot biztosítottak az alperesi társaságnak a tulajdonukban álló ingatlanon található melléképületre. A szülők halálát követően az I. r. alperes változatlan formában használta az ingatlanon található melléképületet. Arra a szívességi használati jogviszony 1992-ben jött létre, ezért arra a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) szabályait kell alkalmazni. A Legfelsőbb Bíróság gyakorlata szerint a közös tulajdonban álló ingatlan használati módjának szabályozása után az egyik tulajdonostárs által biztosított szívességi használatot a másik tulajdonostárs nem szüntetheti meg, legfeljebb a tulajdonosok között újra szabályozható. A fél használati díj igényt sem támaszthat a szívességi használóval szemben (LB. Pfv.I/A.22.315/1999., BH2002. 394.) A használat újrarendezésére az rPtk. 140. § (2) bekezdését kell alkalmazni. Mindaddig megalapozatlan a használati díj iránti igény, amíg a felperes és a II. r. alperes szótöbbséggel nem határoznak a melléképület használatának az újraszabályozásáról. A felperes által közös tulajdonban levőnek állított nyomdaipari gépekkel kapcsolatban megjegyezték, hogy azok a szülők hagyatékában nem szerepeltek, a társaság könyveiben nincsen arra vonatkozó adat, hogy a társaság a gépekre vonatkozó bérleti jogviszonnyal rendelkezne, illetve, hogy bérleti, vagy használati díjat fizetett volna.

Előadták, hogy az I. r. alperes által használt valamennyi gép, ingóság a 2019. február 28-ai beszámolóhoz készített tárgyi eszköz leltárban fellelhető. Arra is hivatkoztak, hogy a felperes 2019. május 14-én kelt leveléből is az állapítható meg, hogy az ingatlanra bérleti szerződés nem jött létre, azt az I. r. alperes ingyenesen használta.

[8] Az alperesek az ellenkérelemmel együtt beszámítási kifogást terjesztettek elő, melyben 2 435 585 Ft-ot és ez az összeg után 2019. március 1-től 2019. november 25-ig járó 16 215 Ft késedelmi kamatot, 148 743 Ft-ot és ez után 2019. március 15-től 2019. november 25-ig 935 Ft késedelmi kamatot, 16 664 Ft-ot és ez után 2019. április 6-tól 2019. november 25-ig 96 Ft késedelmi kamatot, 15 837 Ft-ot és ez után 2019. április 9-től 2019. november 25-ig 90 Ft késedelmi kamatot, 61 443 Ft-ot és ez után 2019. március 9-től 2019. november 25-ig járó 377 Ft késedelmi kamatot, 50 449 Ft-ot és ez után 2019. április 2-től 2019. november 25-ig járó 297 Ft késedelmi kamatot, 36 835 Ft-ot és ez után 2019. március 13-tól 2019. november 25-ig járó 222 Ft késedelmi kamatot, valamint 30 156 Ft-ot és ez után 2019. április 03-tól 2019. november 25-ig járó 176 Ft késedelmi kamatot, összesen 2 814 120 Ft-ot számítottak be a felperes követelésével szemben.

A beszámítást arra alapozták, hogy a felperes a 2019. február 28-ai közbenső mérleg mellékletét képező leltár adatai alapján a társaság pénztárában található 2 435 585 Ft készpénzállományt, valamint a 2019. március 14. és 2019. április 2. között kiállított számlákon szereplő, összesen 360 127 Ft-ot nem adta át a II. r. alperesnek.

[9] A felperes a válasziratában a keresetét változatlanul fenntartotta.

A tagsági jogviszony megszűnésével összefüggésben érvényesített igénnyel kapcsolatban vitatta, hogy az általa megjelölt értékelési módszer nem alkalmas a társaság vagyona értékének meghatározására. Megjegyezte, hogy bármelyik vállalatértékelési módszer

alkalmazása esetén nagyobb érték állapítható meg, mint az általa használt módszerrel. Észrevételezte, hogy az okirat attól függetlenül alkalmas a tagi kölcsön igazolására, hogy nem minősül teljes bizonyító erejű magánokiratnak, jogszabály ugyanis nem támaszt a tagi kölcsönrel szemben alaki követelményt. Megjegyezte, hogy az I. r. alperes beszámolójában szerepel a keresettel érvényesített tagi kölcsön, így a főkönyvi katon igazolja a befizetést is.

A bérleti díjjal kapcsolatban vitatta, hogy a szülei az I. r. alperes megalakulásától kezdődően ingyenesen, szívességi használatot biztosítottak a műhelyre, illetve még ha ez igaz is lenne, vitatta, hogy ezen ne lenne lehetősége változtatni. Ez azért sem helytálló, mert a műhely a társaság megalakulásakor nem is létezett. A Ptk. 5:74. §-ára hivatkozva állította, hogy jogosult a dolog birtoklására és használatára, ennek hiányában pedig a használatért jogosult ellenértéket kérni függetlenül attól, hogy ehhez a II. r. alperes hozzájárul-e vagy sem.

A gépek vonatkozásában állította, hogy azoknak $\frac{1}{2}$ -ed részben tulajdonosa, ezért jogosult az I. r. alperes általi használat fejében bérleti díjat kérni. Mivel öröklés esetén a tulajdonjog átszállására törvény erejénél fogva az örökhagyó halálának pillanatában kerül sor, a tulajdonátszállás tényét a hagyatékátadó végzés csak deklarálja, ezért a szülők tulajdonát képező gépek $\frac{1}{2}$ -ed arányú tulajdonjogát attól függetlenül megszerezte, hogy a hagyatékátadó végzésben szerepelnek-e vagy sem.

[10] A beszámítással szembeni ellenkérelmében az alperesekkel egyezően állította, hogy a társaságban munkaviszonnyal rendelkezett. Előadta, hogy 2019. március 15-től 2019. április 8-ig betegszabadságon volt, 2019. szeptember 13-áig, a munkaviszonya megszűnéséig az I. r. alperes állományában állt. Állította, hogy az I. r. alperes gépjárművét a II. r. alperesnek átadta, az átadáskor a II. r. alperes közölte, hogy sem akkor, sem a későbbiekben nem akar vele elszámolni, illetve nyilatkozott, hogy a céggel kapcsolatban a felperessel szemben követelése nincs. 2019. július 15-én a II. r. alperes a végkielégítést is kifizette neki, ekkor sem közölte, hogy igénye van vele szemben. Állította, hogy nem zárkózott el a készpénzzel való elszámolástól, a 2019. április 29-én kelt levélben a jogi képviselője útján ezt közölte is, és kérte, hogy jelöljék meg, milyen elszámolásra tartanak igényt, jelzés azonban az alperesek részéről nem érkezett. A házipénztár egyenlegével kapcsolatban előadta, hogy az 2019. február 28-án nem 2 435 585 Ft, hanem 2 217 428 Ft volt, és a házipénztárhoz a II. r. alperesnek is volt hozzáférési lehetősége. A hiányt azzal indokolta, hogy a papíron 6 órában, de valóságban 8 órában foglalkoztatott munkavállalók munkabérét ebből egészítették ki, a munkavállalók részére túlóra címén kifizetéseket, a bejelentés nélkül foglalkoztatott személyek részére pedig kifizetéseket teljesítettek ebből, illetve a társaság működésével kapcsolatos egyéb, napi szinten felmerülő költségeket finanszíroztak.

[11] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben alaposnak ítélte.

Az ítélete indokolása szerint a felek egyező nyilatkozata alapján állapította meg, hogy a felperes tagsági jogviszonya 2019. február 28-án szűnt meg. A felperes a keresetlevélben az I. r. alperes 2018. üzleti évre vonatkozóan közzétett mérlegének főösszege alapulvételével jelölte meg a kereseti kérelmét, azonban kérte, hogy az elszámolás a 2019. február 28-i mérlegadatok alapján történjen meg.

A felperes kérelmére kirendelt szakértő a szakvéleményében az I. r. alperes 2019. február 28-ai mérlegfordulónappal elkészített közbenső mérlegének adatait is figyelembe véve az I. r. alperes vagyonának forgalmi értékét 2019. február 28. napjára 6 269 000 Ft-ban határozta meg. A szakértő a 2019. február 28-i fordulónappal készített mérleg valódiságát nem vizsgálta, csak az alperestől bekért főkönyvi kivonatokat és leltár alapján ellenőrizte, illetve a 2010. és 2018. közötti időszakra közzétett mérlegek alapulvételével végezte el a cégértékelést

kétféle módszerrel, eszközalapú, illetve eredménykimutatás alapján történő számítással. Mindkét módszerrel 3 134 500 Ft-ban határozta meg az I. r. alperes vagyona 2019. február 28-ai forgalmi értékének a felperes vagyoni hozzájárulására jutó összegét.

[12] A szakértő – a felperes (aki a leltár valóságát vitatta) indítványára elrendelt könyvszakértői bizonyítás kiegészítése keretében – megvizsgálta a 2018. december 31. és február 28. közötti alapbizonylatokat, és a 2018. december 31-i leltár, valamint a beszerzési és értékesítési adatok egybevetése alapján azt állapította meg, hogy a 2019. február 28-i leltár nem lehet helytálló.

A felperes által mellékelte fényképfelvételeket a szakértői vélemény kiegészítése során nem lehetett bizonyítékként figyelembe venni, mivel nem volt beazonosítható, hogy mikor készültek, illetve milyen mennyiségű és minőségű alapanyagról.

A szakértő az I. r. alperestől beszerzett okiratok alapján rögzítette, hogy a 2018. december 31-i leltár értékéhez hozzáadva a beszerzés értékét és kivonva a 2019. február 28-i leltár értékét következtetni lehet a felhasználásra, ami csak 0 vagy pozitív szám lehet. A szakértő az adatokat a 105. számú táblázatban rögzítette, abból azonban, hogy egyes tételek előjele negatív, arra lehet következtetni, hogy a leltár nem valós. A szakértő önköltségszámítás, ezen belül az árres ismeretének hiányában csak eladási áron tudta volna elvégezni a számítást, így viszont nem állapítható meg a beszerzési érték. Mindezekre figyelemmel csak a 2018. december 31-ei mérlegadatok alapján tudta a cégértékelést elvégezni. A 126. sorszámú kiegészítő szakértői véleményében az I. r. alperes vagyonának 2018. december 31-ei forgalmi értékét 6 978 000 Ft-ban állapította meg, melynek a felperes vagyoni hozzájárulására jutó része 3 489 000 Ft.

A szakértő kitért arra is, hogy az I. r. alperest nem terhelte folyamatos készletnyilvántartási kötelezettség (87. számú jegyzőkönyv), így a könyvelésnek ez a hiányossága nem vehető figyelembe az alperesek terhére.

[13] Az elsőfokú bíróság a kiegészítő szakértői véleményt aggálymentesnek találta és annak alapján 3 489 000 Ft-ban megállapította az I. r. alperes vagyonából a felperes vagyoni hozzájárulására jutó értéket, melyet az I. r. alperes a Ptk. 3:155 §-a szerint alkalmazandó 3:150. § (1) és (2) bekezdései alapján köteles a felperesnek megfizetni, a II. r. alperes pedig a 3:139. § (1), (2) és (3) bekezdése alapján köteles helytállni.

[14] Megállapította, hogy a tagi kölcsönszerződés a Pp. 326. §-a szerinti egyszerű okiratnak minősül, melynek bizonyító erejét a bíróság a bizonyítás összes adatának figyelembevételével határozza meg. A 66. sorszámú aggálymentes írásszakértői vélemény szerint megállapítható, hogy a szerződésen a II. r. alperes aláírása szerepel. Az okirat a pénz átadásának tényét rögzíti, az okirat keltének napján a szerződésben megjelölt összeggel azonos összeg befizetése megtörtént az I. r. alperes bankszámlájára, a keresetlevélhez csatolt főkönyvi kártya, illetve a könyvszakértő nyilatkozata alapján pedig a tagi kölcsönszerződés az I. r. alperes könyvelésében szerepel. Mivel a kölcsönszerződés létrejöttét jogszabály nem köti írásbeli alakhoz, nincs jelentősége annak, hogy a szerződést II. r. alperes az I. r. alperes képviselőjében nem cégszerűen írta alá. Ezek a bizonyítékok alátámasztják, hogy a felperes 2018. február 1-jén, 2018. december 31-ei lejáratával 700 000 Ft kölcsönt nyújtott I. r. alperesnek, melynek visszafizetésére az I. r. alperes a Ptk. 6:383. §-a alapján köteles, a II. r. alperest pedig a Ptk. 3:139. § (1) – (3) bekezdés szerinti helytállási kötelezettség terheli.

[15] A felperes nem bizonyította az ingatlanra vonatkozó bérleti szerződés létrejöttét. Az általa csatolt tulajdoni lapmásolat, illetve az alperesek által nem vitatott tényállítása alapján megállapítható, hogy az ingatlan tulajdonosai a felperes és a II. r. alperes szülei voltak, tőlük öröklés útján szerzett felperes és a II. r. alperes egymás közt egyenlő arányban tulajdonjogot. A használat visszterhességét a felperes nem állította, II. r. alperes a használat ingyenességéről nyilatkozott. Mindezek alapján a bíróság azt állapította meg, hogy a felperes és a II. r. alperes szülei az I. r. alperes részére ingyenes, szívességi használatot engedtek az I. r. alperes megalakulásától kezdődően, melyre a 2013. évi CVXXVII. törvény (Ptké.) 1. § a) pontja értelmében az rPtk. szabályai az irányadók.

A bírói gyakorlat szerint a használat bármikor visszterhessé tehető, azonban a másik felet fel kell szólítani a használati díj megfizetésére. Az rPtk. 145. § (1) bekezdése szerint a saját tulajdoni hányadával bármelyik tulajdonos rendelkezhet. Az rPtk. 112. § (1) bekezdése szerint a rendelkezési jog magában foglalja a birtok, a használat, vagy hasznok szedése jogának átengedését, a dolog biztosítékul adását, vagy más módon való megterhelését, illetve a tulajdonjog átruházását.

A felperes tehát a használatot I. r. alperes számára visszterhessé tehetette, a pert megelőzően azonban ezt az igényét nem közölte az I. r. alperessel, ezért csak a keresetlevél beadásától kezdve érvényesíthet használati díjigényt.

Az elsőfokú bíróság a használati díj összegét a 141. sorszámú ingatlanforgalmi szakértői véleményt aggálytalannak tartva, az alapján állapította meg. Egyetértett a szakértő álláspontjával, hogy a használati díj megállapításakor a tényleges használatot kell figyelembe venni és nincs jelentősége annak, hogy a műhelyek és a tárolók az ingatlan-nyilvántartási térképen szerepelnek-e. Egyetértett azzal is, hogy a felhasznált összehasonlító adatok megfelelőek, és az rPtk. 99. §-a alapján kötelezte I. r. alperest, valamint a Ptk. 3:139. § (1)-(3) bekezdés szerinti helytállási kötelezettsége alapján II. r. alperest a lejárt és a jövőben esedékes használati díj megfizetésére.

[16] A felperes a gépek tulajdonjogát nem bizonyította, a tulajdonjog bizonyítására az általa indítványozott helyszíni szemle nem lett volna alkalmas, ezért azt a bíróság mellőzte, a tanúbizonyítás, illetve a felperes által becsatolt e-mail pedig nem volt alkalmas annak bizonyítására, hogy az általa megjelölt 2 gépet a felperes és a II. r. alperes közösen vásárolták.

[17] Az elsőfokú bíróság az I. r. alperes beszámítási kifogását részben alaposnak, a II. r. alperes beszámítási kifogását alaptalannak találta.

[18] A felperes nyilatkozata és a tanúvallomások alapján megállapította, hogy 2017-től 2019. áprilisáig a felperes kezelte az I. r. alperes pénzeszközeit, a II. r. alperes elismerése alapján pedig azt, hogy 2019. január 21-e után a II. r. alperes megtiltotta a felperesnek az I. r. alperes bankszámlájához való hozzáférést.

A felperes azt elismerte, hogy a tagsági jogviszonya megszűnésekor, 2019. február 28-án a könyvelés szerint az I. r. alperes pénzkészletének házipénztárában 2 217 428 Ft-nak kellett volna lennie. A tanúbizonyítás eredménye (T1 és T2 vallomása) azt támasztotta alá, hogy a pénzkészletet felperes kezelte, ő teljesítette a kifizetéseket és vette át a bevételeket, a tagsági jogviszonyának megszűnését, 2019. február 28-át követően, a táppénzes állománya alatt is, 2019. áprilisig.

A 2019. január és február havi bankszámlakivonatok (50. sorszámú beadvány) szerint 2019. január 14-én, illetve 2019. január 21-én Város2-n készpénzfelvételek (a 2019. január 21-ei készpénzfelvétel 2019. január 22-én lett könyvelve) történtek, a 2019. februári számlakivonat szerint 2019. február 4-én 300 000 Ft pénztári készpénzkifizetés, 2019. február 5-én (könyvelve 2019. február 6-án) 180 000 Ft, 2019. február 11-én (könyvelve 2019. február 12-én) 100 000 Ft és 2019. február 23-án (könyvelve 2019. február 25-én) ATM-ből 30 000 Ft készpénz felvétele történt meg.

Az elsőfokú bíróság a bankszámlakivonatok ismertetett adataira és a II. r. alperes elismerésére figyelemmel – amely szerint 2019. január 21-ét követően a bankszámlával már csak ő rendelkezhetett – azt állapította meg, hogy 610 000 Ft készpénzfelvétel történt a II. r. alperes részéről, ezzel az összeggel csökkenteni kell azt az összeget, amely vonatkozásában a felperes köteles elszámolni.

A felperesnek tehát 1 607 428 Ft vonatkozásában kellett volna bizonyítania azt, hogy az általa megjelölt okok miatt olyan kifizetések történtek, amelyeket a könyvelésben nem tüntettek fel. A felperes azonban nem tett kellően részletes tényállításokat ezeknek az összegeknek az I. r. alperes érdekében történt felhasználására vonatkozóan sem. A tanúbizonyítás alapján – T1 és T2 tanúk vallomásaira figyelemmel – mindössze azt lehetett megállapítani, hogy 2017. és 2019. között a megjelölt két tanú az I. r. alperesnél ténylegesen napi 8 órát dolgozott és ennek megfelelően kapta a munkabérét, a hatóságok felé azonban 6 órás munkaviszonyban voltak bejelentve. T3 és T4 tanúvallomása alapján pedig megállapítható, hogy alkalmasszerűen végeztek munkát az I. r. alperesnél, a részükre kifizetett összeget azonban nem lehet megállapítani. Pontos felperesi tényállítások hiányában az elsőfokú bíróság sürgősszerűnek találta a társadalombiztosítási hatóság megkeresését a foglalkoztatási adatokra vonatkozóan.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy felperes az általa 2019. február 28-ig kezelt pénzeszközből 1 607 428 Ft-ot nem adott át az I. r. alperesnek, ezért a Ptk. 6:579. § (1) bekezdése és a Pp. 210. § (2) bekezdése alapján ezen összeg és járulékai erejéig az I. r. alperes jogosult volt beszámítással élni.

A felperes a 2019. március 14. és 2019. április 2-a között kelt számlák összesen 360 127 Ft ellenértéke vonatkozásában sem bizonyította, hogy azokat az I. r. alperes érdekében használta fel, ezért ezen összeg vonatkozásában szintén a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerinti követelése keletkezett az I. r. alperesnek, amelyet jogszerűen számított be a felperes követelésébe.

[19] A II. r. alperes beszámítását azonban nem találta megalapozottnak, mert a felperes magatartása nem az ő, hanem az I. r. alperes vagyonában okozott csökkenést.

[20] A beszámítást tartalmazó nyilatkozat a felperes 7 902 500 Ft tőkéből és 2019. május 29-től 2019. november 25-ig lejárt (180 napra számított 0,9%-os) kamatára, valamint 700 000 Ft tőkéből és 2019. január 1-től 2019. november 25-ig lejárt késedelmi kamatára (329 napra járó 0,9%), összesen 5 678 Ft-ra vonatkozott.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét a tagsági jogviszonyból eredő elszámolás vonatkozásában 3 489 000 Ft és a kereset szerinti késedelmi kamata, a tagi kölcsön vonatkozásában 700 000 Ft tőke és a kereset szerinti késedelmi kamata vonatkozásában találta alaposnak.

A 3 489 000 Ft 2019. május 29-től 2019. november 25-ig terjedő időre, 180 napra évi 0,9%-os késedelmi kamata 8 603 Ft, a 700 000 Ft 2019. január 1-től 2019. november 25-ig lejárt, 329 napra számított 0,9%-os kamata 5 678 Ft. A beszámítással érintett megalapozott felperesi

tőkekövetelés tehát összesen 4 189 000 Ft, a késedelmi kamat pedig 14 281 Ft. Az I. r. alperes által beszámított követelésből az elsőfokú bíróság szerint megalapozott tőkekövetelés 1 607 428 Ft, annak 2019. március 1. napjától 2019. november 25. napjáig, 270 napra járó 0,9%-os késedelmi kamata 1 072 Ft, a 2019. március és április hónapokban felperes részére kifizetett számlákkal összefüggésben tőkekövetelés 360 172 Ft, annak az egyes számlák esedékességétől 2019. november 25-ig járó 0,9%-os kamata az alperesek 2019. november 25-én kelt I.G.40.132/2019/7. számú beadványában foglaltakkal egyezően összesen 2 193 Ft. Az I. r. alperes által megalapozottan beszámított tőke és késedelmi kamat tehát összesen 1 970 820 Ft.

A felperes beszámítással érintett 4 189 000 Ft tőke + 14 281 Ft késedelmi kamat, összesen 4 203 281 Ft követeléséből levonva az I. r. alperes által beszámított 1 608 500 Ft + 362 320 Ft, összesen 1 270 820 Ft-ot, a felperes fennmaradt követelése a tagsági jogviszonyból eredő elszámolás és tagi kölcsön címén érvényesített követeléséből 2 232 461 Ft és ezen összeg 2019. november 26. napjától a kifizetés napjáig járó évi 0,9%-os késedelmi kamata.

[21] A beszámítás nem érintette a használati díj címén érvényesített követelést, melyet a bíróság 2 584 606 Ft lejárt tőke és középátlagos időtől 2021. április 15. napjától járó, a kereset szerinti 0,9%-os késedelmi kamata vonatkozásában talált megalapozottnak, illetve a 2022. október hónaptól kezdődően, minden hónap 15. napjáig esedékesen havi 71 032 Ft-ban a jövőre nézve megállapított használati díjat.

[22] A pertárgyértéket a tagsági jogviszonyból eredő elszámolás vonatkozásában 7 902 500 Ft-ban, a tagi kölcsön iránti kereseti kérelem vonatkozásában 700 000 Ft-ban, a bérleti, használati díj, illetve jogalap nélküli gazdagodás jogcímén előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában 1 050 000 Ft lejárt tőke, illetve a jövőre nézve igényelt havi 150 000 Ft alapján (annak egy évi összegében, azaz 1 800 000 Ft-ban), összesen 11 452 500 Ft-ban állapította meg.

A felperes keresetét a tagsági jogviszony megszűnésével összefüggő elszámolás tekintetében 3 489 000 Ft, a tagi kölcsön visszafizetése vonatkozásában 700 000 Ft, a jövőre nézve megállapítani kért használati díj vonatkozásában havi 71 032 Ft, egy évre számítva 852 384 Ft, összesen 5 041 384 Ft erejéig találta alaposnak, erre tekintettel a felperes pernyertességét valamennyi kereseti kérelem figyelembevételével 44%-ban állapította meg.

Az elsőfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (Ükr.) 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján határozta meg az ügyvédi munkadíjat nettó 543 575 Ft-ban, amelynek a felperes pernyertességére jutó 44%-a 239 173 Ft. Az alperesek költségjegyzékében felszámított 512 075 Ft nettó ügyvédi munkadíjból levonva a felperes pernyertességére jutó 239 173 Ft-ot, a különbözet 272 902 Ft az I. r. alperes javára megállapítható nettó ügyvédi munkadíj összege, melynek különbsége az alperesek részére járó nettó 33 729 Ft, ami az Ükr. 4/A. § (1) bekezdése alapján felszámítandó általános forgalmi adóval 42 836 Ft. A bíróság az így kiszámított perköltség megfizetésére a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest.

A felperes részére engedélyezett költségfeljegyzési jogra figyelemmel le nem rótt 687 150 Ft eljárási illetéknek, valamint a könyvszakértői bizonyítással felmerült, az állam által előlegezett költség megfizetésére a Pp. 102. § (1) és 83. § (2) bekezdése alapján a pervesztességük arányában kötelezte a feleket.

A tagi kölcsön megfizetése iránti kereseti kérelemmel összefüggésben lefolytatott írásszakértői bizonyítás állam által előlegezett 63 100 Ft költségének a megfizetésére az e kereseti kérelem vonatkozásában teljes egészében pervesztet alpereseket kötelezte.

Az elsődlegesen bérleti, másodlagosan használati díj, harmadlagosan jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában a 2 850 000 Ft pertárgyértékhez képest a felperes 852 384 Ft (a jövőre nézve megállapított havi 71 032 Ft használati díj egy évi összege) tekintetében, 71%-ban lett pernyertes. Az ingatlanforgalmi szakértői bizonyítással felmerült 198 115 Ft állam által előlegezett költség megfizetésére a pervesztességük arányában kötelezte a feleket.

[23] Az elsőfokú bíróság az alperesek utólagos bizonyítás iránti indítványát a Pp. 220. § (7) bekezdése alapján figyelmen kívül hagyta, mivel olyan tényre – 4 900 000 Ft befizetésére – hivatkoztak, amelyre az ellenkérelmük nem terjedt ki, illetve az indítványt elkésztetten terjesztették elő, a Pp. 220. § (6) bekezdése értelmében pedig igazolásnak nincs helye.

[24] Az alperesek a fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú ítéletnek a Pp. 383. § (1) bekezdése (helyesen a Pp. 381. §-a) alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan annak a Pp. 383. § (2) bekezdésének II. fordulata alapján történő részbeni megváltoztatását, a felperes keresetének az érvényesített beszámítási kifogás erejéig történő elutasítását kérték.

Kérték a felperesnek a mellékelt költségjegyzék alapján az Ükr. 3. § (2) bekezdése szerint felszámított perköltségben való marasztalását.

Kérték, hogy az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés b) és c) pontjai szerinti felülbírálat körében egészítse ki és pontosítsa az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, és a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonjon le.

[25] Állították, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás hiányos, a megállapított tényállás és az abból levont jogi következtetések tévesek.

Az elsőfokú ítélet indokolásából kiemelték, hogy a felperes elismerte, hogy a tagsági jogviszonya megszűnésekor a társaság pénztárában 2019. február 28-án a könyvelés szerint 2 217 428 Ft-nak kellett volna lennie. Nem vitásan a társaság pénzkészletét kizárólagosan a felperes kezelte, ő teljesítette a kifizetéseket és vette át a bevételeket, a tagsági jogviszonyának a megszűnését követően a táppénzes állománya alatt is, egészen 2019. ápriliséig.

Az elsőfokú bíróság az I. r. alperes beszámítási kifogását a felperes elismerésére alapítottan bírálta el, mellőzte ugyanakkor az egyébként más összefüggésben az ítélezése alapjául elfogadott 2019. február 28-ára, mint mérleg fordulónapra elkészített beszámoló és leltár adatait, amely alapján a felperes tagsági jogviszonyának megszűnése időpontjában a házipénztár egyenlege 2 435 585 Ft volt. Nem adta indokát annak, hogy az alperesek által okiratokkal alátámasztott pénztáregyenleget a beszámítási kifogás elbírálása körében milyen okból mellőzte.

Tévesnek tartották azt, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított, az I. r. alperes számlájáról a II. r. alperes által 2019. januárjában két, 2019. februárjában három alkalommal történt készpénzfelvétel összegével csökkentette azt az összeget, amellyel a felperes elszámolni tartozik.

Előadták, hogy a felperes a társaságban munkaviszonnyal rendelkezett, a tagsági jogviszonya megszűnését (2019. február 28-át) követően a munkaviszonya is megszűnt 2019. 09. 13-án azzal, hogy 2018. 03. 15-től 2019. 04. 08-ig még a betegszabadságát töltötte. A tagsági jogviszony megszűnését követően a felperes az I. r. alperes irányába nem teljesítette elszámolási kötelezettségét, a betegállománya alatt kezelte a társaság pénztárát,

készpénzfizetési számlákat állított ki, és átvette a számlabefogadóktól a számla ellenértékét. A felperes elismerő nyilatkozatot tett arra, hogy a pénztár egyenlege 2019. 02. 28-án 2 217 428 Ft volt.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a felperes elismerő nyilatkozatával szemben, iratellenesen állapította meg, hogy a felperes által elszámolandó összeget csökkenteni kell az ugyanezen időszakra eső, 2019. február 28-át megelőzően a II. r. alperes által eszközölt készpénzfelvételek összegével.

Az elsőfokú eljárásban teljeskörű pénztárellenőrzés nem volt, így nincs arra vonatkozó ténymegállapítás, hogy a II. r. alperes által felvett készpénz felhasználása megtörtént-e vagy sem, így az része-e a 2019. február 28. napján még meglévő házipénztár összegének. A 2019. január-február hónapokra vonatkozó tételes pénztárellenőrzés hiányában a készpénzfelvételek fentiek szerint nem lett volna levonható. Amennyiben az elsőfokú bíróság a felperes elismerésére alapítja az ítéletét, abban az esetben nem alkalmazhatott volna az elismert összegből levonásokat.

[26] Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletben nem indokolta a könyvszakértői vélemény kiegészítésére vonatkozó bizonyítási indítványuk mellőzését.

Nem vitatták, hogy ezt az indítványukat utólagos bizonyítás keretében terjesztették elő, azt azonban kellően megindokolták. Azzal érveltek, hogy az elsőfokú bíróság maga is megváltoztatta a bizonyítással összefüggő anyagi pervezetését, amikor a tárgyalás berekesztését követően, azt újra megnyitva, helyt adott a felperes ingatlanforgalmi szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványának. Így az utólagos bizonyítási indítvány előterjesztésével összefüggésben nem lehet beszélni az eljárás elhúzódásával kapcsolatos érdeksérelemről sem.

Előadták, hogy a felperes a jelen perrel párhuzamosan keresetet terjesztett elő 31.P.23.220/2020. szám alatt a II. r. alperessel szemben, 5 000 000 Ft kölcsöntartozás megfizetése iránt. Az eljárás fellebbezés folytán a Debreceni Törvényszék előtt 3.Pf.20.201/2022. szám alatt volt folyamatban.

Az ebben a perben irányadó – jelen per felperese által sem vitatott, elismert – tényállás szerint jelen per II. r. alperese 4 900 000 Ft-ot fizetett be a magánvagyonából 2018. február 1-én a jelen per I. r. alperese bankszámlájára, azonban ez a befizetés nem szerepel a felperesnek a keresetlevele mellékleteként csatolt, az I. r. alperesnek a tagokkal szembeni kötelezettségeit tartalmazó főkönyvi kartonon.

Az elsőfokú eljárásban csatolt, a Debreceni Törvényszék 3.Pf.20.201/2022/13. számú jegyzőkönyvének 4. oldalán a felperes elismeri, hogy a II. r. alperes befizetését valószínűleg a könyvelő a Bt.1 pénztári befizetéseként könyvelte le. A felperes azt is elismerte, hogy a 4 900 000 Ft befizetésnél személyesen jelen volt, hogy 2017. március vége és 2019. év között a betéti társaság házipénztárát ő kezelte, illetve, hogy a korábbi jogi képviselője, Képviselő olyan nyilatkozatot tett II. r. alperes felé, hogy ebben az időszakban a Bt.1 ügyeit teljes körű meghatalmazással rendelkezve intézte, míg a II. r. alperes a betéti társaság ügyvezetői tisztségét sohasem látta el.

A felperes idézett nyilatkozatai alapján feltehető, hogy 2018. február 1-én a felperes nyilatkozata szerint a kizárólag az általa kezelt házipénztárba történő befizetesként könyvelte le a II. r. alperes befizetését, hiszen ez a befizetés sem a társaság saját tőkéjében, sem pedig az alapítókkal szembeni rövid lejáratú kötelezettségként nem jelenik meg. Ez az utóbbi körülmény pedig két szempontból tette volna szükségessé a perben a társaság cégértékére vonatkozó könyvszakértői bizonyítás továbbfejlesztését: egyrészt nyilvánvaló, hogy a II. r. alperesnek 4 900 000 Ft követelése áll fenn az I. r. alperessel szemben, amely a

könyvszakértő által egyaránt értékelt 2018. december 31. és 2019. február 28. fordulónapra készített beszámolóknak nem szerepel, de lényeges eltérést jelenthet az azok alapján meghatározott cégérték nagyságrendjére vonatkozóan. Másrészt, ha valóban házipénztári befizetésként könyvelték le ezt az összeget, abban az esetben a házipénztárnak a valós értéke nem azonos azzal, amit a 2019. február 28. napjára elkészített közbenső mérleg tartalmaz, hanem azt lényegesen meghaladja, a felperes pedig az emelt összeggel tartozik elszámolni az I. r. alperes felé.

Mindezek alapján az elsőfokú eljárásban a Pp. 220. § (1) bekezdés c) pontja szerint indítványozták, hogy az elsőfokú bíróság engedélyezze az I. r. alperes részére a viszontkereset változtatást, míg II. r. alperes részére a Pp. 216. §-a rendelkezései szerint az ellenkérelem változtatást. Figyelemmel arra, hogy a viszontkereset és ellenkérelem változtatás lehetősége a könyvszakértői vélemény kiegészítésének függvénye lett volna, ezért azt követően tudták volna formálisan előterjeszteni mind a cégértékre vonatkozó, mind pedig a beszámításra vonatkozó nyilatkozatukat.

[27] Fenntartották, hogy mivel a perbeli ingatlanon található melléképületre vonatkozó szivességi használati jogviszony az új Ptk. hatálybalépése előtt, 1992. évben jött létre, erre a jogviszonyra – a Ptké. 41. §-a alapján – az rPtk. szabályait és az általuk hivatkozott bírói gyakorlatot kell alkalmazni. A használat újra rendezése körében is a rPtk. 140. § (2) bekezdése az irányadó, ezért mindaddig, amíg a felperes és a II. r. alperes szótöbbséggel nem határoznak a melléképület újrahatszósítása körében, a felperes által támasztott használati díj iránti igény jogilag megalapozatlan, így a használati díj vonatkozásában az elsőfokú ítélet is megalapozatlan.

A szakértői vélemény az értékelendő ingatlan esetében nem tért ki arra, hogy annak egyedi sajátosságát az adja, hogy egy lakóövezetben elhelyezkedő lakóház hátsó telekrészén alakítottak ki az ingatlan alapvető rendeltetésétől eltérő funkciójú építményeket.

A szakértői véleményben szereplő összehasonlító adatokat a szakértő kizárólag Város1 környéki ipari ingatlanok adatai alapján rögzítette, és bár kétségtelen, hogy az összehasonlító adatok alapján végzett számítása elvben helyes, azonban álláspontjuk szerint az értékelt ingatlan fekvése és egyedi sajátosságai alapján a szakértő által választott összehasonlító adatok nem képezhetik a használati díj megállapításának kiindulópontját. Erre felhívták az elsőfokú bíróság figyelmét, és sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság indokolás nélkül mellőzte a szakértői vélemény kiegészítését.

[28] A felperes csatlakozó fellebbezést és fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő.

[29] A csatlakozó fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítéletnek a Pp. 383. § (2) bekezdés II. fordulata alapján történő részbeni megváltoztatását, az alperesek – elsődlegesen az I. r. alperes, az ellene vezetett végrehajtás eredménytelensége esetén vele egyetemlegesen a II. r. alperes – kötelezését kérte arra, hogy fizessenek meg 6 787 887 Ft tőkét és azon belül 4 203 281 Ft után 2019. november 26. napjától, 2 584 606 Ft után pedig 2021. április 15. napjától a kifizetés napjáig járó, évi 0,9%-os mértékű kamatát, továbbá 2022. október hónaptól kezdődően minden hónap 10. napjáig előre esedékesen 71 032 Ft-ot.

Másodlagosan az elsőfokú ítéletnek a Pp. 383. § (1) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasítását kérte.

Kérte továbbá alpereseknek a felszámított másodfokú perköltsége megtérítésére kötelezését.

[30] Megalapozatlannak, okszerűtlennek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a döntését, amely szerint ő köteles megfizetni az alperesek beszámítási kifogásában a házipénztárral való elszámolás keretében érvényesített 1 970 820 Ft-ot, e körben a tényállást részben hiányosnak, ellentmondásosnak is tartotta. Kérte az elsőfokú döntésnek a házipénztárral kapcsolatos elszámolásra vonatkozó megállapításai megváltoztatását, és az ennek alapján megállapított fizetési kötelezettségének a mellőzését, és ezzel egyidejűleg a jövőre nézve fizetendő használati díjra vonatkozó fizetési kötelezettségen túlmenően az alperesek fizetési kötelezettségének 6 787 887 Ft-ban történő megállapítását.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú eljárás során visszatérő probléma volt, hogy folyamatosan keveredtek a házipénztár és a készpénz, valamint az elszámolás és a visszafizetés fogalmai, a házipénztárral való elszámolás körében mind annak az összege, mind pedig a kezelésének a módja vitás volt. Szerinte a házipénztárnak 2019. február hó 28-án a könyvelés adatai alapján 2 217 428 Ft-nak kellett volna lennie. Az alperesek számításaiban megjelenő 2 432 585 Ft tisztázatlan, azt semmilyen okirattal, magyarázattal nem támasztották alá, annak ellenére sem, hogy az elsőfokú bíróság tájékoztatta őket, hogy az ő érdekükben áll ennek és annak is a bizonyítása, hogy kizárólag a felperes kezelte a pénztárt.

Kiemelte, hogy maga a II. r. alperes nyilatkozta, hogy „2019. év elején nem végeztek önrevíziót” (2021. január 19-én tartott tárgyalásról felvett jegyzőkönyv 5. oldal negyedik bekezdése). Mindebből következik, hogy az általa közölt összeg nem változott, így annak el nem fogadása semmivel nem indokolható.

Az elsőfokú bíróság a házipénztár állítólagos átadása körében részben helytelenül, részben hiányosan állapította meg a tényállást, és a megállapított tényekből okszerűtlen következtetést vont le.

Többször nyilatkozta az eljárás során, hogy ő csak a 2017. március végétől beérkezett bevételek utáni készpénzt kezelte, részére a házipénztárt – alperesek által sem vitatottan – soha senki nem adta és ő nem vette át, így emiatt sem kötelezhette volna az elsőfokú bíróság arra, hogy részére át nem adott pénzeszközökkel elszámoljon.

Hivatkozott a II. r. alperes e körben a 2022. február hó 24-én tartott tárgyaláson tett nyilatkozatára, amely szerint „a házipénztárt az édesapja életében az édesapja kezelte, a halála után nem adta át senki a házipénztárt a felperesnek. Az édesapja a pénzt számlán tartotta, ha volt néha készpénz, azt magánál, a pénztárcájában. A pénzt a II. rendű alperes is így tartja. Házipénztár átadás közte és a felperes között nem volt”.

[31] A Pp. 266. § (1) bekezdésére figyelemmel iratellenesnek és jogszabálysértőnek tartotta az elsőfokú bíróság következtetését. A házipénztár át nem adása körében a peres felek által tett egyező előadásokra figyelemmel az elsőfokú bíróság nem állapíthatta volna meg azt, hogy ő köteles visszafizetni egy olyan, egyébként csak a könyvelésben szereplő összeget, melyet soha senki nem adott át a részére.

Iratellenesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak az ítélet [40] bekezdésében tett megállapítását is, amely szerint az általa kezelt összeggel nem számolt el. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által figyelmen kívül hagyott tanúvallomások igazolták az általa kezelt pénzeszközök felhasználását. Az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak sem, hogy T5, T1, T6, T2, T3 tanúk – idézett – vallomásai miért nem támasztják alá az általa kezelt pénzeszközökkel történő elszámolás körében tett állításait.

Abban az esetben, ha az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokkal igazolt tényállításoknak ezt a körét nem találta kellően részletezettnek, annál inkább nem volt indoka arra, hogy a

társadalombiztosító szerv megkeresését mellőzze, hisz lényegében ez lett volna az egyetlen módja annak, hogy a plusz kifizetések összecsúszására nézve további információkat szerezzen be.

Állította, hogy a 2019. március 14. és 2019. április 2. közötti számlák ellenértékével elszámolt. Megismételte a 2020. december hó 8-án kelt írásbeli beadványában előadottakat. Nem vitatta, hogy 2019. áprilisban állított még ki számlát, viszont fenntartotta, hogy az ellenértékét már nem kezelte, hiszen munkaviszonya megszűnéséig táppénzen volt.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság – annak ellenére, hogy ebben a körben bizonyítás az alperesek részéről nem történt, mégis – úgy kezelte a számlák ellenértékét, mintha bizonyított lenne az áprilisi számlák részére történő kifizetése, holott pl. az általa áprilisban kiállított számla ellenértéke nem is kerülhetett hozzá, hiszen akkor, a munkaviszonya alatt táppénzen volt.

Hangsúlyozta, hogy a II. r. alperes nem számolt el az általa 2019. január és február hónapokban felvett pénzeszközökkel. Ennek összegét – az elsőfokú bíróság által megjelölt 610 000 Ft-tal szemben – továbbra is 910 000 Ft-ban jelölte meg, figyelemmel a 2019. január 22-én eszközölt 300 000 Ft pénzfelvételre is.

Mindezek alapján a részére soha át nem adott házipénztár összege kapcsán az elsőfokú bíróság megalapozatlanul jutott arra a következtetésre, hogy őt e körben fizetési kötelezettség terheli, ezáltal ennek összegével az alperesek által a részére fizetendő összeg csökkenthető.

[32] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet – csatlakozó fellebbezéssel nem érintett részének – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján történő helybenhagyását kérte.

A korábban tett nyilatkozatait változatlanul fenntartva vitatta az alperesek fellebbezésében foglaltakat.

Nem tartotta indokoltnak a könyvszakértői véleménynek az alperesek által utólagos bizonyítás körében előterjesztett kérelemre történő kiegészítését.

Valótlannak tartotta azt az alperesi állítást, hogy a Debreceni Járásbíróság előtt folyamatban volt perben elismerte azt, hogy a II. r. alperes 2018. február 1-én a magánvagyonából teljesített 4 900 000 Ft befizetést az I. r. alperes bankszámlájára.

Az alperesek az utólagos bizonyítás keretében egy 2018. februárjában teljesített kifizetésre hivatkoznak, ami nem jelenti azt, hogy a számukra egyébként 2018. februárja óta ismert információ 2022-ben jutott volna a tudomásukra. Attól, hogy az alperesi állítást jegyzőkönyvbe foglalták, még nem vált bizonyítékká, az továbbra sem több, mint egy jegyzőkönyvbe foglalt alperesi tényállítás, így annak bizonyítékként értékelése kétséges. A II. r. alperes olyan beszámolók tartalmát kérdőjelezi meg, melyeket ő készített.

[33] Nem vitatta, hogy édesanyja kérésére jelen volt a banki befizetéskor. Ekkor annyi kérése volt, hogy a szintén akkor és szintén a II. r. alperes által befizetett 700 000 Ft-ot tagi kölcsön címén fizessék be a köztük létrejött tagi kölcsön szerződés értelmében. A további 4 900 000 Ft lekönyvelése a könyvelőnek átadott befizetési bizonylat tartalma szerint történt, ezen bizonylaton befizetőként az I. r. alperes szerepelt, így nem is könyvelhették le másként.

Az alperesi észrevételben tett azon utalásból, amelynek értelmében a cég házipénztárában lennie kellett a befizetés napján 4 900 000 Ft-nak, az következik, hogy amennyiben volt, úgy ezzel az összeggel a II. r. alperesnek, mint a cég ügyvezetőjének kell elszámolnia az I. r. alperes felé.

Érthetetlennek tartotta, hogy miért irányadó a másik perben megemlített 4 900 000 Ft-os befizetés, amikor ennek ténye a II. r. alperes, mint befizető számára eddig is ismert volt.

Megjegyezte, hogy a szóban forgó összeg befizetője a II. r. alperes, aki a Bt.1 akkori időszakában a cég 50%-os tulajdonosa, valamint ügyvezetője volt, befizetőként a Bt.1-t jelölte meg és ebből kifolyólag az összeg a tagokkal szembeni kötelezettségeket tartalmazó főkönyvi kartonon nem is szerepelhet.

Tekintettel arra, hogy 2019. február végétől a cég már a II. r. alperesé volt, saját könyvelője könyvelt, nyilvánvalóan a felszínre került volna egy közel 5 000 000 Ft-os kölcsön, amennyiben az valóban létezett volna.

Előadta, hogy időközben a másik per jogerősen lezárult.

[34] Hivatkozott arra, hogy az alperesek kérték a 2018. december 31-i állapot szerinti elszámolást. Ekkor nem jelezték, hogy a 2018-ban befizetett 4 900 000 Ft-os kölcsön könyvelése nem megfelelően történt.

Helytállónak tartotta az elsőfokú ítéletnek a használati díj iránti igény jogalapja és az e körben készült szakértői vélemény aggálytalanságára vonatkozó megállapításait is.

[35] Az alperesek fellebbezése alaptalan, a felperes csatlakozó fellebbezése részben alapos.

[36] Az ítéltábla a Pp. 370. § (1) bekezdésében biztosított jogkörénél fogva – a (2) – (4) bekezdésben írtak hiányában – az elsőfokú ítéletet a fellebbezési, a csatlakozó fellebbezési kérelem és az ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

Mivel mind a fellebbezés, mind a csatlakozó fellebbezés hatályon kívül helyezésre is irányult, ezért nem volt az elsőfokú ítéletnek nem fellebbezett rendelkezése.

Mindkét fél hivatkozott az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére alapul szolgáló eljárási szabálysértésként az indoklás hiányosságaira, a bizonyítás nem megfelelő lefolytatására, az annak a kiegészítésére irányuló kérelmük szerintük alaptalan elutasítására. Ezeket az indokokat az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek a Pp. 369. § (3) bekezdése szerinti anyagi jogi felülbírálata körében értékelte, mivel nem találta azt megállapíthatónak, hogy az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak az ügy érdemi eldöntésére kiható megsértése miatt szükséges lenne az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az eljárási szabálysértés orvosolása a másodfokú eljárásban nem lehetséges vagy nem észszerű.

[37] A felperes a tagsági jogviszonya megszűnése miatti elszámolás keretében kérte a társaság vagyonának forgalmi értékéből a rá eső rész kifizetését, az I. r. alperessel szembeni, tagi kölcsönön alapuló 700 000 Ft-os követelést, valamint a II. r. alperessel közös tulajdonát képező ingatlan használatáért bérleti/használati díj iránti igényt érvényesített 100 000 Ft/hó összegben és az I. r. alperes által használt gépek használatáért is igényelt 50 000 Ft/hó bérleti/használati díjat. Ez utóbbi két igényét harmadlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén is előterjesztette.

A felperes csatlakozó fellebbezése nem támadta – a teljeskörű hatályon kívül helyezésre irányuló kérelmen túl – semmilyen konkrét indokkal az elsőfokú bíróságnak a gépek használati/bérleti díja iránti kereseti kérelmét elutasító döntését, az ingatlan használati díjigényének a kereset benyújtás előtti időszakra eső részének az elutasítását, és egyik fél sem tette vitássá a felperes 700 000 Ft összegű tagi kölcsön követelése alapossá nyilvánítását. Az alperesek a fellebbezésükben nem sérelmezték a II. r. alperes beszámítási kifogása

elutasítását, annak az indokát sem, így az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak az ezek tárgyában hozott döntését nem bírálta felül.

[38] Az 1/2-ed arányban a tulajdonában álló ingatlan-rész korábbi szívésségi használatának a felperesi egyoldalú megszüntetése, visszterhessé tétele körében az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, annak az ítélet [35] és [36] bekezdésében kifejtett, az alperesek jogi érvelésére is kitérő indokaival, azt kiegészíteni nem kívánja.

A perbeli ingatlanforgalmi szakvéleményt pedig aggálymentesnek fogadta el az ítéltábla is, arra is tekintettel, hogy az összehasonlító adatokat az alperesek már az elsőfokú eljárásban kifogásolták, de a szakértő a 150. sorszámú válaszában megfelelő, az ítéltábla által is elfogadott magyarázatot adott azokra.

[39] Az alpereseknek az a fellebbezési hivatkozása, amellyel a 2019. február 28-ára, mint fordulónapra elkészített közbenső mérleg indoklás nélküli figyelmen kívül hagyását sérelmezték, a 2018. december 31-i mérleg alapján történt elszámolást kifogásoló fellebbezési kérelmet is magában foglalja.

A Ptk. 3:150. § (2) bekezdése a tagsági jogviszony megszűnése esetén történő elszámolás szabályai között úgy rendelkezik, hogy az elszámolás során meg kell állapítani, hogy a tagsági jogviszony megszűnésének időpontjában milyen forgalmi értéket képvisel a társaság vagyona, és az abból a tag vagyoni hozzájárulásával arányos részt kell kifizetni pénzben a volt tagnak.

A Ptk.-nak ez a szabálya a 3:4. § (2) bekezdése értelmében diszpozitív, de mivel az I. r. alperes társasági szerződése eltérő rendelkezést nem tartalmaz, ezt kell a tagok közötti jogviszonyban – a jelen elszámolási vitában is – irányadónak tekinteni.

A 2019. február 28-ára elkészített közbenső mérleggel összefüggésben viszont a szakértő az 1. G.40.096/2020/109. számú tárgyalási jegyzőkönyv második és harmadik oldalán rögzített nyilatkozataiban (az elsőfokú ítélet indoklásának [26], [29] bekezdései) azt állapította meg, hogy az annak alapját képező leltáradatok nem valósak, így az azokon alapuló mérleg adatai sem. A szakértő a 121. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal harmadik bekezdésében rögzített nyilatkozatában előadta, hogy akkor tudja kiegészíteni a 2019. február 28-i időpontra a cég forgalmi értéke meghatározásáról a szakvéleményét, ha a felek az általa megjelölt két kérdésben megegyeznek. Ennek a bejelentésére az elsőfokú bíróság által megadott határidőn belül az alperesek azt közölték (a 123. sorszámú beadványban), hogy „a leltárkészítés óta eltelt három év időtárvlatában a szakvélemény továbbfejlesztéséhez további adatot a II. r. alperes nem tud szolgáltatni”. Az elsőfokú bíróság ezt követően, a 124. sorszámú végzésével hívta fel a szakértőt arra, hogy a 2018. december 31-i mérlegadatok figyelembevételével határozza meg az I. r. alperes vagyonának forgalmi értékéből a felperes vagyoni hozzájárulására eső részt. Ez az indoka annak, hogy a szakértő megállapításaira tekintettel az elsőfokú bíróság nem az alperesek által 2019. február 28-ára készített közbenső mérleget (és a benne kimutatott 2 435 585 Ft házipénztár összeget), hanem a felperes vagyoni betétjének a kiegészítő szakértői véleményben a 2018. december 31-i mérlegadatok alapján meghatározott forgalmi értékét fogadta el az elszámolás alapjául. Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy a szükséges adatok hiányában nem lehet a perbeli esetben meghatározni az I. r. alperesi cég 2019. február 28-i forgalmi értékét, ezért szükségképpen a 2018. december 31-i mérlegadatok alapján készült kiegészítő szakvélemény alapján lehet csak elvégezni a felek közötti elszámolást.

Az I. r. alperes – a szakértő 87. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata szerint (az elsőfokú ítélet [31] bekezdése) – nem volt köteles folyamatos készletnyilvántartást vezetni,

ezért a cég forgalmi értéke megállapításához szükséges adatok hiánya nem értékelhető az alperesek terhére.

A felperes keresetét ezért az elsőfokú bíróság megalapozottan, jogszerűen fogadta el alaposnak a Ptk. 3:150. § (1) bekezdése szerinti elszámolás körében 3 489 000 Ft erejéig, a 700 000 Ft összegű tagi kölcsön visszafizetése, valamint a használati díj követelésből megítélt 71 032 Ft/hó összeg erejéig, az ezeket támadó alperesi fellebbezések alaptalanok.

[40] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a döntésével is, hogy figyelmen kívül hagyta az alperesek által elkésztett, az ellenkérelmükkel nem érintett befizetéssel kapcsolatban előterjesztett utólagos bizonyítási indítványt. Az alperesek alaptalanul sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság indokolás nélkül utasította el ezt az indítványukat. Az elsőfokú ítélet [62] bekezdésében ugyanis ennek kellő indokát adta.

Az abban hivatkozott kölcsönnyújtás ténye ismert volt az alperesek előtt, arra, mint a mérleg adatait befolyásoló tényre nem hivatkoztak sem az ellenkérelmükben, sem a szakértői bizonyítás kiegészítése körében, az első alkalommal – a Pp. 220. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában – a 144. sorszámú beadványukban adták ezt elő.

[41] Az ítéltábla azonban nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak az alperesek beszámítási kifogásával kapcsolatos döntésével.

A Pp. 209. § (9) bekezdése szerint a beszámításra e törvény eltérő rendelkezése hiányában a keresetre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A Pp. 170. § (2) bekezdés b) pontja szerint a keresetlevélben meg kell jelölni az érvényesíteni kívánt jogot a jogalap megjelölése útján.

Az alperesek az elsőfokú bíróság felhívására az 1.G.40.132/2019/19. számú beadványukban jelölték meg azt, hogy a jogalap nélküli gazdagodásnak a Ptk. 6:579. § (1) bekezdésében rögzített szabályai alapján kérik a felperes elszámolásra kötelezését a házipénztárban kimutatott összeggel és a tagsági jogviszonya megszűnését követően még átvett számlaösszegekkel kapcsolatban. Az elsőfokú bíróság is – az ítélete [45], [46] bekezdéseiben írtak szerint – ezen a jogcímen adott helyt az I. r. alperes beszámításának.

Az alperesek az 1.G.40.132/2019/6. számú ellenkérelmükben azt adták elő, hogy a felperes a tagsági jogviszonya megszűnését követően a társasággal fennálló munkaviszonya keretében még kezelte a társaság pénzeszközeit, készpénzfizetési számlákat állított ki és átvette a számlák ellenértékét. A perben nem volt vitatott a felperes munkaviszonyának a ténye, az sem, hogy ő kezelte az I. r. alperes pénzeszközeit. Bár az alperesek jogi képviselője a 2020. november 10-én megtartott tárgyaláson (1.G.40.096/2020/19. számú jegyzőkönyv 2. oldal második bekezdés) azt hangsúlyozta, hogy az alperesek a beszámítási kifogást nem munkaviszonnyal összefüggésben, hanem a felperessel, mint taggal szemben a tagsági jogviszonnyal összefüggésben terjesztették elő, ugyanennek a jegyzőkönyvnek a 2. oldal utolsó előtti bekezdésében azonban azt adta elő, hogy a felperesnek nem volt jogalapja a pénz kezelésére, nem munkaviszony és nem tagsági viszony alapján kezelte a pénzt.

Az 1.G.40.096/2020/7. számú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal harmadik bekezdésében rögzített felperesi nyilatkozat szerint a cégnél kialakult gyakorlat alapján a felperes intézte az I. r. alperesnél az árubeszerzést, a banki ügyeket, az adminisztrációt, a könyvelővel és a vevőkkel ő tartotta a kapcsolatot. Bár a II. r. alperes vette át a cég vezetését, de ő a mindennapi munkában nem vett részt, igaz, mindenről tudott.

Az ítéltábla álláspontja szerint mindezek a peradatok a felperesnek a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 180. § (4) bekezdése szerinti, a pénztárost, a pénzkészletet vagy értékkészletet terhelő megőrzési felelősségét támasztják alá, mivel ez a

rendelkezés az irányadó az e törvényi rendelkezéshez fűzött Jogtár-kommentár szerint abban az esetben is, ha nem ebben a munkakörben foglalkoztatják az illetőt, de ilyen jellegű feladattal – akár egy alkalommal is – megbízták. Az Mt. 180. § (4) bekezdése szerint pedig a pénzkezelőt a (3) bekezdésben meghatározott jegyzék vagy elismervény nélkül is terheli a felelősség az általa kezelt pénz tekintetében.

A Pp. 209. § (2) bekezdés a) pontja szerint – mivel az alperesek beszámítása vagyoni jogi követelés érvényesítése volt – nem lett volna akadálya annak, hogy az elsőfokú bíróság a munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó követelést is elbíráljon, ha a fél ezen a jogcímen érvényesít beszámításként igényt. Az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt, mivel az I.G.40.096/2020/19. számú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített tájékoztatására és felhívására az alperesek egyértelműen jogalap nélküli gazdagodás jogcímen kérték a felperes kötelezését a beszámításban megjelölt összegek megfizetésére, ezt a jogcímet a felperesnek a jogalapot vitató érvei hatására sem módosították. Az alperesek nyilatkozata tehát nem szenvedett olyan hibában, hiányosságban, amely miatt, az érvényesített jog egyértelművé tétele érdekében szükséges lett volna az elsőfokú bíróság további anyagi pervezetése.

Miután a bíróság a perben a Pp. 341. § (1) és 342. § (1) és (3) bekezdései szerint csak a fél által érvényesített jogról dönthet, és a bíróság Pp. 111. §-a szerinti tájékoztatási kötelezettsége az anyagi jogi nyilatkozatokra nem terjed ki, ezért az elsőfokú bíróság az alperesek jogalap nélküli gazdagodás jogcímen előterjesztett beszámítási kifogása elbírálásával nem követett el az ítéltábla Pp. 370. § (3) bekezdése szerinti felhívására alapot adó eljárási szabálysértést. Mivel azonban az ítéltábla álláspontja szerint az I. rendű alperesnek a beszámítani kért igénye valójában a felperes munkaviszonyán alapuló követelés, ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt alaposnak ítélte.

Az ítéltábla a felperes csatlakozó fellebbezés alapján a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében az elsőfokú bíróságnak az alperesek beszámítási kifogása tárgyában hozott döntését megváltoztatta, és a jogalap nélküli gazdagodás jogcímen előterjesztett beszámítást elutasította, mivel az I. r. alperes az abban megjelölt igényét a felperessel szemben az Mt. 180. § (3), (4) bekezdései alapján érvényesíthetné.

A beszámításnak a jogalap téves megjelölése miatti elutasítása folytán az ítéltábla nem vizsgálta a beszámított követelés összezszerűségét vitató, és az annak összegét csökkentő tételek elszámolásával kapcsolatos fellebbezési és csatlakozó fellebbezési érveket.

[42] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése III. fordulata szerint részben megváltoztatta, az I. r. alperes – amennyiben az I. r. alperes elleni végrehajtás nem vezet eredményre, vele egyetemlegesen a II. r. alperes – által a felperesnek fizetendő marasztalás összegét 6 773 606 Ft-ra felemelte, amelyből 4 189 000 Ft után a csatlakozó fellebbezésében megjelölt 2019. november 26. napjától, míg a használati díj címén érvényesített követelésének az elsőfokú ítélet meghozataláig lejárt, 2 584 606 Ft összege után 2021. április 15. napjától a kifizetés napjáig járó kamat fizetésére is kötelezte az alpereseket.

Egyebekben – a késedelmi kamat mértéke, az I. r. alperes által használt ingatlan használati díjaként megítélt összeg és a felperes keresetét részben elutasító rendelkezés tekintetében – az elsőfokú ítéletet helybenhagyta a Pp. 383. § (2) bekezdés I. fordulata szerint.

Megjegyzi az ítéltábla, hogy a felperes a csatlakozó fellebbezésében az alperes marasztalását 6 787 887 Ft-ra kérte felemelni, ezt az összeget azonban számítási hiba folytán határozta meg, mert az elszámolni kért egyes követelései (3 489 000 Ft + 700 000 Ft + 2 584 606 Ft) összege helyesen 6 773 606 Ft.

[43] Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása folytán módosult a felek pernyertességének-pervesztességének az aránya, a felperes 48%-ban minősül pernyertesnek.

A felperes a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából álló elsőfokú perköltségét az IM rendelet alapján kérte megállapítani, az alperes 512 075 Ft + Áfa összeget számított fel. A pernyertességük-pervesztességük arányában nekik járó összegek (266 279 Ft + Áfa – 260 916 Ft + Áfa) egymással szembeni beszámításával a felperes által az alperes javára megfizetendő elsőfokú perköltség összegét az ítéltábla 6 811 Ft-ban állapította meg, és az elsőfokú ítéletben a felperes által az alpereseknek fizetendő elsőfokú perköltség összegét erre az összegre szállította le.

[44] A felperes személyes költségmentessége miatt a kereseten le nem rótt 687 150 Ft kereseti illetékből ezért a felperes 357 318 Ft-ot, míg az alperes 329 832 Ft-ot köteles viselni. Az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek az eljárási illeték viseléséről szóló rendelkezését is megváltoztatva a felperes által fizetendő kereseti illetéknek az elsőfokú ítéletben meghatározott összegét a pernyertesség megváltozott arányára figyelemmel 357 318 Ft-ra leszállította, míg az alperesek által fizetendő összeget 329 832 Ft-ra felemelte.

Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásának [58] – [60] bekezdéseiben a perben lefolytatott szakértői bizonyítások költségei (567 20 Ft könyvszakértői bizonyítás költsége + 63 100 Ft az írásszakértői bizonyítás költsége + 198 115 Ft az ingatlanforgalmi szakértő díja és költsége = 828 235 Ft) viselésére a feleket az adott kérdés bizonyítása sikerességének arányában kötelezte. Az ítélet rendelkező részében azonban csupán 567 020 Ft (a könyvszakértő díja és költsége) költség viseléséről rendelkezett, Az ítéltábla az ezen költségek viselésének az elsőfokú ítéletnek a számítását illetően nem fellebbezett [58]-[60] bekezdéseiben írt megosztási arányával egyetért, és az elsőfokú ítéletet a Pp. 353. §-a alapján kijavította akként, hogy az elsőfokú bíróság indokai és számításai alapján az alperesek által megfizetendő állam által előlegezett költség összege helyesen (249 489 + 63 100 Ft + 140 662 Ft) 453 251 Ft, a felperes által fizetendő összeg pedig (+ 57 453 Ft) helyesen 374 984 Ft.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[45] Az alperesek eredménytelen fellebbezése bár több kérdésben is érintette az elsőfokú bíróság döntését, a határozott kérelmük pertárgyértéke azonban az elsőfokú bíróság által elfogadott beszámításuk és az általuk beszámítani megjelölt összeg különbözete, azaz $2\,814\,120\text{ Ft} - 1\,607\,428\text{ Ft} = 1\,206\,692\text{ Ft}$. A költségfeljegyzési joguk folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerinti 96 535 Ft fellebbezési eljárási illetéknek, valamint a felperes csatlakozó fellebbezésével érintett pertárgyérték (1 956 539 Ft) után az Itv. 46. § (4) bekezdése szerint számított 78 262 Ft csatlakozó fellebbezési illetéknek, összesen 174 797 Ft-nak a jelen határozat jogerejétől számított 60 napon belüli megfizetésére az alperesek egyetemlegesen kötelesek a Pp. 83. § (1) és 87. § (1) bekezdése értelmében.

A másodfokú eljárásban pervesztes alperesek ugyanígy egyetemlegesen kötelesek megfizetni a felperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából álló, 256 040 Ft + Áfa összegben felszámított, azaz 325 171 Ft másodfokú perköltségét.

Debrecen, 2023. március 7.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Riczu András s.k. bíró

